

Status	Datum vergadering Gedeputeerde Staten	Eindtermijn
Openbaar	30 mei 2023	30 mei 2023

Onderwerp

Beheerovereenkomst Merwedelinglijn

Advies

1. Aan te gaan van een Beheerovereenkomst met ProRail B.V. te Utrecht ten aanzien van het beheer en onderhoud van de infrastructurele werken aan de Merwede-Lingelijn, die op basis van de realisatieovereenkomst van 8 oktober 2009 door ProRail op verzoek van de provincie Zuid-Holland zijn uitgevoerd.
2. Betaalbaar te stellen van een betaling van €3.096.036,00 aan ProRail B.V. te Utrecht, zijnde de eeuwigdurende afkoopsom voor toename van de beheer- en onderhoudskosten, die het directe gevolg is van de realisatie van de hierboven bedoelde infrastructurele werken.
3. Vast te stellen de GS-brief aan Provinciale Staten over het besluit Beheerovereenkomst met ProRail m.b.t. infrastructurele werken aan de Merwedelinglijn.
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting over de beheerovereenkomst Merwedelinglijn met ProRail.

Aangezien de Commissaris van de Koning, na rechtsgeldige besluitvorming door GS, bevoegd is de juridische binding aan te gaan, is het advies aan hem een machtiging af te geven aan de heer E.F.A. Zevenbergen, gedeputeerde van Verkeer en Vervoer van de provincie Zuid-Holland, om de overeenkomst Beheerovereenkomst Merwedelinglijn met ProRail BV te Utrecht, namens de provincie Zuid-Holland te ondertekenen.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

1. Beheerovereenkomst Merwede-Lingelijn
2. Realisatieovereenkomst Merwede-Lingelijn, d.d. 8 oktober 2009
3. Machtigingsformulier CdK
4. GS-brief aan de Provinciale Staten over Besluit Beheerovereenkomst met ProRail m.b.t. infrastructurele werken aan de Merwedelinglijn

1 Toelichting voor het College

Op 8 oktober 2009 hebben GS en ProRail een realisatieovereenkomst gesloten met betrekking tot het uitvoeren van infrastructurele werken op het spoortraject Dordrecht-Geldermalsen. Het betreft werken ten behoeve van een verbeterde treindienst, waaronder nieuwe stations en passeersporen die een kwartierdienst op het trajectdeel Dordrecht-Gorinchem mogelijk maken.

In de overeenkomst verplicht de provincie zich de toename van de beheer- en onderhoudskosten als gevolg van de werken voor haar rekening te nemen als vergoeding van deze kosten door het Rijk uitblijft. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu (nu Waterstaat) heeft herhaaldelijk aan ProRail en de Provincie aangegeven deze kosten niet te zullen vergoeden. De correspondentie hierover tussen provincie, ministerie en ProRail heeft enige jaren in beslag genomen, maar na een brief van 28 juni 2011 van het ministerie is het standpunt van het ministerie duidelijk. Achtereenvolgende gedeputeerden hebben verzoeken tot betaling door ProRail aangehouden ten einde de kwestie in samenhang met andere dossiers te regelen. Nu het ministerie heeft ingestemd met een bijdrage aan nieuwe treinen en de aanpassing van de infrastructuur voor haar rekening neemt, spelen er geen aanpalende dossiers meer tussen Provincie, ministerie en ProRail en is het moment gekomen voor het aangaan van de beheerovereenkomst en het afkopen van de beheerkosten.

De werken zijn in december 2011 in gebruik genomen. ProRail wil met de provincie een beheerovereenkomst aangaan, waarin het beheer van de op verzoek en voor rekening van de provincie gerealiseerde werken door ProRail wordt vastgelegd, inclusief de vergoeding door de provincie van de extra beheer- en onderhoudskosten aan deze werken door de provincie in de vorm van een afkoopsom. Wanneer het in verband met de veilige berijdbaarheid, beschikbaarheid of stijgende kosten van beheer en Instandhouding naar het redelijk oordeel van ProRail nodig is om tot Vernieuwing van een object over te gaan, zal zulks geschieden voor rekening en risico van de Provincie. ProRail zal hiertoe tijdig het overleg met Provincie starten.

Eerder heeft ProRail deze afkoopsom in 2011 berekend op €3,2 miljoen euro. Later bleek de berekeningsmethode niet correct te zijn en zou het bedrag €4,4 miljoen moeten bedragen. Uit coulance heeft ProRail vastgehouden aan het eerder gecommuniceerde, lagere bedrag. Inmiddels is duidelijk geworden, dat de stations Broekgraaf en Gorinchem Noord niet zijn uitgevoerd. Indien de halte Gorinchem-Noord wordt gerealiseerd zal de overeenkomst hierop worden aangepast. Daarom heeft ProRail de berekening hierop aangepast en komt de afkoopsom uit op €3.095.757,00. Dit bedrag is als volgt uit jaarlijkse toename van de kosten opgebouwd:

1	Toename kosten Railinfra (uit SPA-bedrijfsmodel)	€ 150.200,-
2	Toename kosten Transfer is (uit SPA-bedrijfsmodel)	€ 56.880,-
3	Toename apparaatskosten 13,5% van 1+2	€ 23.814,-
4	WOZ aanslagen halten Boven Hardinxveld en Hardinxveld Blauwe Zoom	€ 2.435,-
5	Gebruikvergoeding: variabele kosten uit KO, GO en beheer 35,7% van 1	€ -53.621,-
6	Gebruikvergoeding : variabele kosten Transfer 71% van 2	€ -40.385,-
	Totaal per jaar	€ 139.323,-

Posten 4 en 5 zijn de toename van de gebruiksvergoeding, die de vervoerder aan ProRail betaald vanwege een hogere treinfrequentie, die door de werken wordt gefaciliteerd. Deze worden in mindering gebracht op de beheer en onderhoudskosten.

Afkoop (Beheer, Kleinschalig- en Grootschalig onderhoud, Apparaatskosten) bedraagt € 139.323,- x 22,222 = €3.096.036,- (exclusief omzet belasting), prijspeil 2013.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 3,096.036,-
Programma	: Ambitie 2 - Bereikbaar Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Dekking voor de afkoopsom is beschikbaar in het investeringskrediet voor het project Merwedelingelijn. Echter op basis van de financiële verordening mag de afkoopsom niet worden geactiveerd waardoor deze uitgave niet laste van het investeringskrediet kan worden gebracht.

De afkoopsom (exploitatie) wordt daarom gedekt uit de reserve Mobiliteit (gereserveerde middelen voor Transitieplan OV). In het PZI wordt het investeringskrediet voor het project Merwedelingelijn met € 3,1 miljoen verlaagd ten gunste van de reservering in het PZI voor het Transitieplan OV.

Juridisch kader

De beheerovereenkomst vloeit voort uit de realisatieovereenkomst, die GS op 8 oktober 2009 met ProRail is aangegaan. Ondanks dat deze overeenkomst om een eeuwigdurende afkoop lijkt te gaan, kunnen er nog steeds kosten bij PZH in rekening gebracht worden voor instandhoudingskosten die met onderhoud en vernieuwing te maken hebben van Merwedelingelijn. De overeenkomst is zo opgesteld dat daarvoor vooraf géén instemming van de provincie is vereist, zie de artikelen 4 (Kosten Vernieuwing) en 5 (Belastingen/heffingen).

Dit is juridisch niet de meest wenselijke situatie. Vooral ten aanzien van artikel 4, omdat in deze overeenkomst vooraf wordt ingestemd met de kosten en daarover geen instemming plaatsvindt. Wel is aangegeven dat ProRail tijdig het overleg hierover met Provincie zal starten.

2 Voorafgaande besluitvorming

De beheerovereenkomst vloeit voort uit de realisatieovereenkomst, die GS op 8 oktober 2009 met ProRail is aangegaan.

3 Proces

ProRail wordt van dit besluit schriftelijk op de hoogte gesteld, waarna ondertekening namens GS en ProRail zal volgen. Op basis van dit besluit wordt het verplichte bedrag betaalbaar gesteld aan ProRail BV te Utrecht.

4 Participatie en rolneming

n.v.t.

5 Communicatiestrategie

Er vindt geen externe communicatie plaats naar aanleiding van dit besluit